

PYTANIA JAWNE
skrótowo
„Przedwiośnie”

Wasilij Wierieszczagin, „Apoteoza wojny”,
https://pl.wikipedia.org/wiki/Apoteoza_wojny#/media/Plik:Apotheosis.jpg, domena
publiczna [dostęp 07.03.2024]

Wojna i rewolucja jako źródła skrajnych doświadczeń człowieka. Omów zagadnienie na podstawie „Przedwiośnia” Stefana Żeromskiego. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

INSPIRUJĄCY CYTAT

„Mała wojna, mała sława; wielka wojna, wielka sława”.

**H. Sienkiewicz
„Ogniem i mieczem”**

KONTEKST KULTUROWY

**Obraz
Wasilij Wierieszczagin
„Apoteoza wojny”**

SŁONIK

Plan główny obrazu stanowi piramida usypana ze stosu ludzkich czaszek. Nad nimi krąży stado kruków. Jeden z nich stoi triumfalnie na jednej z czaszek. Niezliczona ich liczba jest przerażająca. Świadczy o śmierci wielu setek lub tysięcy ludzi. Śmierć nastąpiła w odosobnionym miejscu, na pustyni. Dookoła nie ma żywej duszy, roślinność wyschła, a budynek z tyłu został opuszczony. W ten sposób autor ukazał wszechobecną śmierć w czasach wojny i spustoszenie jakie ona czyni. Zwrócił uwagę na to, że wojna niesie ze sobą cierpienie wielu osób, zarówno cywilów jak i żołnierzy. Ponadto wojna może prowadzić do masowych ucieczek oraz migracji ludności, zwiększając liczbę niewinnych ofiar.

Plan wypowiedzi ustnej

1. Wstęp

Wojna i rewolucja ukazywane były jako trudne doświadczenie w życiu człowieka i stawiające go w obliczu ekstremalnych wyzwań, stanowiących test dla jego moralności oraz wytrzymałość psychicznej.

2. „Przedwiośnie”, S. Żeromski

- pierwsze młodzieńcze zafascynowanie hasłami rewolucyjnymi Cezarego
- doświadczenia rewolucyjne kształtują osobowość młodego Baryki (śmierć matki, widok ciała zmarłej Ormianki)
- udział Cezarego w wojnie polsko-bolszewickiej
- wpływ rewolucji na dalsze życie głównego bohatera

3. Kontekst literacki:

- „Nie-Boska komedia”, Z. Krasiński - rewolucja oparta na przemocy, zemście i zepsuciu moralnym skierowana przeciwko „Bogom, królom i panom”
- „Potop”, H. Sienkiewicz - obrona ojczyzny celem nadrzędnym dla Kmicica, Wołodyjowskiego i Zagłoby

4. Kontekst kulturowy

- obraz Wasilij Wierieszczagin „Apoteoza wojny” - śmierć i spustoszenie krajobrazem po wojnie

5. Wnioski

Wojna i rewolucja stanowią nie tylko tło wydarzeń, ale determinują losy bohaterów i kształtują ich osobowość. Twórcy sięgając po ten motyw, starali się przestrzec przed jej konsekwencjami.